

12.9.2022

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

az aszály, a tűzvészek és más szélsőséges időjárási jelenségek
következményeiről: az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló uniós
erőfeszítések fokozása
(2022/2829(RSP))

Benoît Biteau

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

B9-0393/2022

Az Európai Parlament állásfoglalása az aszály, a tűzvészek és más szélsőséges időjárási jelenségek következményeiről: az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló uniós erőfeszítések fokozása (2022/2829(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az ENSZ katasztrófakockázat-csökkentési osztályának (UNDRR) „Global Assessment Report on Disaster Risk Reduction (GAR)” (Katasztrófakockázat-csökkentésre vonatkozó globális vizsgálati jelentés) című, a 2021-es aszályról szóló különjelentésére,
- tekintettel az ENSZ 2015-ben elfogadott fenntartható fejlődési céljaira, és különösen a 15. számú célra,
- tekintettel az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezményre (UNCCD),
- tekintettel a nemzetközi jelentőségű vadvizekről, különösen mint a vízmadarak tartózkodási helyéről szóló Ramsari Egyezmény által közzétett 2021. évi globális Wetland Outlook-ra,
- tekintettel a Bizottság Közös Kutatóközpontjának „Az aszály Európában – 2022. augusztus” című jelentésére,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia ” című, 2021. július 16-i bizottsági közleményre (COM(2020)0572),
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
- tekintettel a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platformnak a biológiai sokféleségről és ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló, 2019-es globális értékelésére,
- tekintettel a Vízkészletek Európai Chartájára,
- tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) hidrológiáról és vízkészletekről szóló jelentésének negyedik fejezetére,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének „A vízhez és a köztisztasághoz való emberi jog” című, 2010. július 28-i határozatára,
- tekintettel a „Right2Water” európai polgári kezdeményezés nyomán követéséről szóló,

2015. szeptember 8-i állásfoglalására¹,

- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) „Water and agriculture: towards sustainable solutions” (Víz és mezőgazdaság: fenntartható megoldások felé) című 17/2020. számú jelentésére,
 - tekintettel a Világ Erőforrásai Intézet „Achieving Abundance: Understanding the Cost of a Sustainable Water Future” (A bőség elérése: A fenntartható vízzel kapcsolatos jövő költségeinek megértése) című 2020. január 21-i jelentésére,
 - tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Water resources across Europe – confronting water stress: an updated assessment” (Vízkészletek Európában: szembenézés a vízhiánnyal –aktualizált értékelés) című 2021. október 14-i jelentésére,
 - tekintettel a víz-keretirányelv², a felszín alatti vizekről szóló irányelv³, a környezetminőségi előírásokról szóló irányelv⁴ és az árvízvédelmi irányelv⁵ 2019. évi célravezető vizsgálatára,
 - tekintettel az IPCC értékelő jelentéseire és különjelentéseire,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. míg Európa 64%-ára aszályfigyelmeztetés, 17%-ára pedig aszályriasztás van érvényben; mivel az előzetes adatok szerint a jelenlegi aszály a legsúlyosabb az elmúlt legalább 500 év során; mivel 2022-ben az európai átlaghőmérséklet mind augusztusban, mind a júniusi–augusztusi időszakban a legmagasabb volt, amit valaha feljegyeztek⁶; mivel az előrejelzések szerint az elkövetkező hónapokban Európa nagy részén a szokásosnál szárazabb időjárási körülmények maradnak fenn, és mivel a hőhullámok és az aszály kölcsönösen erősítik egymást;
- B. mivel az éghajlatváltozás már most is drámai hatással van az ökoszisztémákra és a népességre; mivel az IPCC szerint az európai kontinens gyorsabban melegszik, mint a világ más részei: 2019-ben az iparosodás előtti időszakhoz képest a hőmérséklet 2 C-kal emelkedett, míg a globális átlaghőmérséklet-emelkedés 1,1 C volt; mivel az ideai rekordmértékű szárazság a legutóbbi a szélsőséges éghajlati jelenségek sorában, amelyek mennyiségüket és intenzitásukat tekintve az új normává válnak; mivel a vízkörforgás az éghajlatváltozással fokozódik, gyakoribbak és intenzívebbek lesznek az aszályok, a viharok és az árvizek;
- C. mivel a Világ Erőforrásai Intézet megállapította, hogy hat uniós ország (Ciprus,

¹ HL C 316., 2017.9.22., 99. o.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/118/EK irányelve (2006. december 12.) a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről (HL L 372., 2006.12.27., 19. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/105/EK irányelve (2008. december 16.) a vízpolitika területén a környezetminőségi előírásokról (HL L 348., 2008.12.24.)

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/60/EK irányelve (2007. október 23.) az árvíz kockázatok értékeléséről és kezeléséről (HL L 288., 2007.11.6., 27. o.)

⁶ <https://climate.copernicus.eu/surface-air-temperature-august-2022>

Belgium, Görögország, Spanyolország, Portugália és Olaszország) nagyfokú vízhiánnyal küzd, és előrejelzései szerint a megújuló víz globális ellátása és a kereslete között 2030-ra 56%-os szakadék nyílik⁷; mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség becslése szerint a vízhiány már Európa területének 20%-át és lakosságának 30%-át érinti, és az európai aszályok költsége évi 2–9 milliárd euróra tehető⁸;

- D. mivel az éghajlatváltozás megváltoztatta az európai szél- és időjárási viszonyokat, és így a magasnyomású rendszerek tartósan fennmaradnak, ami hosszú, csapadékszegény vagy csapadékmentes időszakokhoz vezet, ez pedig a növénytermesztési időszakok szárazabbá válását eredményezi; mivel a talajnedvesség hozzájárul a talajvíz feltöltődéséhez, a talaj szerkezetéhez és élővilágához, a talajhőmérsékletéhez, a vízhiány pedig többek között talajerózióhoz és alacsonyabb terméshozamhoz vezet; mivel a talajnedvesség-anomáliák Európa nagy részén a csapadékhiány és az elmúlt hónapokban bekövetkezett hóhullámok miatt 2022 júniusához képest továbbra is jelentősen negatívak maradnak;
- E. mivel az EU-ban a szemes kukoricára, a szójababra és a napraforgóra vonatkozó terméshozam-előrejelzések a leginkább érintettek, az elmúlt öt év átlagához képest -16%-os, -15%-os, illetve -12%-os csökkenést becsülve; mivel más növénykultúrák, különösen a takarmánynövények valószínűleg nagymértékben érintettek lesznek; mivel az aszályok és hóhullámok mezőgazdasági termelésre gyakorolt hatásainak súlyossága az elmúlt 50 évben nagyjából megháromszorozódott⁹; mivel ezek az alacsonyabb termelési szintek különösen aggasztóak, tekintettel a folyamatban lévő ukrajnai konfliktusnak az élelmiszer- és takarmánypiacra gyakorolt következményeire;
- F. mivel a legutóbbi Elsivatagosodási világtalasz szerint a Föld szárazföldi területeinek több mint 75%-a már most is degradálódott, és 2050-re több mint 90%-a degradálódhat; mivel uniós szinten az elsivatagosodás a terület 8%-át érinti, főként Dél-, Kelet- és Közép-Európában, 14 millió hektárt érintve; mivel 13 tagállam nyilvánította magát az UNCCD meghatározása szerinti sivatagosodással érintettnek; mivel az elsivatagosodás háttérben többek között a talajerózió, a túllegetetés és a növénytakaró, különösen a fák elvesztése, a szikesedés, a talaj szerves anyagának és élővilágának elvesztése, valamint a biológiai sokféleség csökkenése áll; mivel 2015-ben az EU és a tagállamok kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2030-ra megvalósítják a talajromlás semlegességét az EU-ban;
- G. mivel a víz-keretirányelv 4. cikke b) pontjának ii. alpontja kimondja, hogy „a tagállamok védik, javítják, és helyreállítják az összes felszín alatti víztestet, és biztosítják az egyensúlyt a felszín alatti víz kitermelése és utánpótlódása között, azzal a céllal, hogy elérjék a felszín alatti vizek jó állapotát, legkésőbb az ezen irányelv hatálybalépését követő 15 évvel”; mivel 22 évvel később a megfigyelt tavaknak,

⁷ Világ Erőforrásai Intézet „Achieving Abundance: Understanding the Cost of a Sustainable Water Future” (A bőség elérése: A fenntartható vízzel kapcsolatos jövő költségeinek megértése), 2020. január 21.

⁸ Európai Környezetvédelmi Ügynökség „Water resources across Europe – confronting water stress: an updated assessment” (Vízkezelések Európában: szembenézés a vízhiánnyal – aktualizált értékelés), 2021. október 14.

⁹ Mekonen, Zelalem A. és mások: „Wildfire gravees high-latitude soil losses from climate warming” (Az erdőtüzek súlyosbítják az éghajlati felmelegedés okozta talajszénvesztést a magas szélességi körökben), Environment Research Letters, 17. kötet, 9. szám, 2022. szeptember.

torkolatoknak, folyóknak és parti vizeknek csak 40%-a felel meg a víz-keretirányelv által előírt „jó” vagy „nagyon jó” ökológiai állapotnak; mivel az irányelv szerinti célravezetőségi vizsgálat kimutatta, hogy a víztestek közel 50%-ára vonatkozik mentesség, ami nem kielégítő;

- H. mivel a víz a táplálékhálózat alapvető eleme; mivel jó minőségű és megfelelő mennyiségben rendelkezésre álló felszín alatti és felszíni vizekre van szükség egy tisztességes, egészséges, környezetbarát és fenntartható élelmiszerrendszer megvalósítása érdekében, a „termelőtől a fogyasztóig” elnevezésű stratégiában leírtaknak megfelelően; mivel a tiszta és elegendő mennyiségű víz elengedhetetlen összetevője egy valódi körforgásos gazdaság létrehozásának és kiteljesítésének; mivel a közös agrárpolitika (KAP) stratégiai tervekről szóló rendelet¹⁰ célul tűzi ki „a fenntartható fejlődés és a természeti erőforrásokkal – például a vízzel, a talajjal és a levegővel – való hatékony gazdálkodás [támogatásának elősegítését] többek között a vegyi anyagoktól való függés csökkentésével”;
- I. mivel a mezőgazdaság a víz rendelkezésre állásától függ; mivel az öntözés segít megvédeni a mezőgazdasági termelőket az éghajlat változékonyságától és növelni a terméshozamot, ugyanakkor jelentős nyomást gyakorol a vízkészletekre is; mivel az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) szerint nincs dokumentált példa arra, hogy a csúcstechnológiás öntözés bevezetését követően a szántóföldi növénytermesztésben jelentős vízmegtakarítást értek volna el, ezzel szemben a jobb öntözési technológiába való beruházások általában a vízfogyasztás növekedéséhez vezetnek¹¹; mivel 2016-ban az EU mezőgazdasági területeinek csupán 6%-át öntözték, de az EU teljes vízkivételének 24%-át tették ki; mivel az Európai Számvevőszék fenntartható mezőgazdasági vízhasználatról szóló különjelentése szerint a KAP végrehajtása nem igazodik következetesen az uniós vízpolitikához, és ha ezen nem sikerül javítani, bekövetkezhet a vízkészletekre nehezedő nyomás növekedése;
- J. mivel a nyílt vizekből és a felszín alatti vizekből ivási, ipari és mezőgazdasági célokra történő vízkivétel a nagyon magas hőmérséklettel és a csapadékhiánnyal párosulva a szennyezőanyag- és tápanyagkoncentráció növekedését, és ezáltal a mérgező algavirágzások és kórokozók jelenlétét jelenti, amint azt az európai folyórendszerekben, torkolatokban és víztestekben megfigyelték, ami az édesvíz kimerüléséhez és a halak tömeges pusztulásához, a halászat összeomlásához és a megélhetés elvesztéséhez vezet; mivel a magas víz hőmérséklet az oxigéntartalmat is csökkenti, ami drámai hatással van a halakra; mivel a folyók vízhozama csökkent, és a kotrások során az üledékben felhalmozódott koncentrált toxinok szabadulnak fel, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a folyásirányban lévő vízi élővilágra és a halászatra;
- K. mivel a vízgyűjtő területek 60%-a transznacionális régiókban található, ami elengedhetlenné teszi a határokon átnyúló hatékony együttműködést; mivel 20 európai

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1.o.).

¹¹ <https://www.fao.org/3/I7090EN/i7090en.pdf>

ország vízkészletei több mint 10%-a kapcsán más országoktól függ, öt ország vízkészletei több mint 75%-ban külföldről érkező folyókból származnak¹²; mivel a települési szennyvíz kezeléséről szóló irányelv nem teljesítése a határ menti régiókban a határokon átnyúló víztestek romlását eredményezi, ami ellehetetleníti a vízkeretirányelv céljainak elérését a fogadó tagállamban; mivel bár a vízügyi keretirányelv megemlíti a „vonatkozó ökorégiókat”, a gyakorlatban a vízügyi együttműködés gyenge; mivel az erőforrások szűkössége miatt a közös medencék hidropolitikai összetettsége várhatóan növekedni fog; mivel a vízhiány és az európai vízügyi jogszabályok szerinti vízelosztási szabályok valószínűleg kritikus problémává válnak; mivel globálisan határokon átnyúló vízügyi együttműködésre van szükség az előnyök méltányos megosztásának biztosítása, a konfliktusok elkerülése, az energia/élelmiszer/víz közötti ökoszisztéma-kapcsolatok előmozdítása, valamint a fenntartható vízgazdálkodás és az ökoszisztéma védelme terén;

- L. mivel az egy főre jutó megújuló vízkészletek az elmúlt 60 évben 17%-kal csökkentek az Európai Unióban; mivel több uniós országban, például Olaszországban, Franciaországban és Spanyolországban az elmúlt hónapokban az aszály miatt be kellett osztani az ivóvizet, és például Franciaországban jelenleg több mint 100 településnek teherautókkal szállított ivóvízre kell támaszkodnia; mivel a vízszivárgás az Unióban a teljes vízfogyasztás 24%-át teszi ki;
- M. mivel a folyók éves vízhozama Dél- és Délkelet-Európában csökken, Észak- és Északkelet-Európában pedig nő; mivel a vízenergia-termelés és az erőművek hűtőrendszerei súlyosan érintettek; mivel az Adaptive Management of Barriers in European Rivers (AMBER) elnevezésű projekt kimutatta, hogy az európai folyókban több mint egymillió gát található, és hogy a kis struktúrák több mint 85%-a rossz állapotban van vagy működésképtelen; mivel minden gát hatással van a folyók egészségére és a vízkörforgásra, megváltoztatva a folyó természetes áramlását és akadályozva a halak vándorlási útvonalait;
- N. mivel a tárolt vízmennyiség csökkenése komoly hatást gyakorolt az energiaágazatra a többi erőmű vízenergia-termelő és hűtőrendszereit tekintve egyaránt; mivel az idei nyári aszályok súlyosbították az Európában tapasztalható súlyos energiapiaci feszültséget;
- O. mivel az atomenergia-termelés a vízkészletektől függ; mivel az aszály miatt számos atomerőműnek le kellett lassítania tevékenységét a nyár folyamán, ami növelte a biztonsági kockázatokat; mivel az energiatermelés fenntartása érdekében öt francia atomerőmű számára engedélyeztek eltérést a környezetbe kibocsátott víz hőmérsékletét szabályozó környezetvédelmi normáktól¹³; mivel ez további következményekkel járhat a hőhullámok által már érintett vízi ökoszisztémákra nézve;
- P. mivel az ipari tevékenységek növekvő vízigénye versenyez a mezőgazdasági öntözéssel, és feszültségeket kelt a vidéki területeken;
- Q. mivel számos turisztikai tevékenység függ a folyóktól, és a vízhiány jelenleg az EU területének 17%-át érinti, és a helyzet különösen aggasztó a mediterrán térségben, ahol

¹² <https://iwaponline.com/wp/article/21/3/496/66362/Transboundary-water-governance-in-the-European>

¹³ <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000046150840>

a lakosság mintegy 50%-a nyáron állandó vízhiányban él, és számos turisztikai célpontnak fel kellett függesztenie tevékenységét az aszály miatt;

- R. mivel a csapadékhiány és az öntözési célú nagyarányú vízkivétel befolyásolta a folyami közlekedést, és nehézségeket okozott a nehézsúlyos-ellátásban, különösen a Rajnavölgyben, ami számos ágazatra negatív hatással volt;
- S. mivel a vízgyűjtő területeken zajló erdőirtás és erdőpusztulás veszélyezteti a vízkészletet; mivel az erdők egyre inkább ki vannak téve az éghajlatváltozás hatásainak, különösen az erdőtüzek növekvő mértéke miatt; mivel az évek óta tartó szárazság és a természetes pusztulás ideális feltételeket teremtett az erdőtüzek terjedéséhez; mivel Európában drámai méretű erdőtüzek pusztítanak;
- T. mivel a 2011 és 2021 közötti 10 évben több mint 5 millió hektár erdő égett le, elsősorban az aszályok miatt; mivel csak június 4. és szeptember 3. között összesen 508 260 hektáros terület égett le erdőtüzek következtében¹⁴, és az EU erdőtüzek elleni küzdelemhez szükséges kapacitása a végsőkig ki van merülve;
- U. mivel a stabil, vegyes, többféle életkorú, többféle fajból álló, folyamatos borítású erdők számos járulékos előnnyel járnak, különösen az aszály és a hőhatás mérséklése terén; mivel az agrárerdészeti rendszerek és az agrár-ökoszisztémákba integrált fák is számos előnnyel járnak, például a termelékenység és az ellenálló képesség javítása révén;
- V. mivel az ENSZ becslései szerint 1970 óta világszerte a vizes élőhelyek 35%-a tűnt el, a természetes erdőknél háromszor gyorsabban, annak ellenére, hogy számos előnnyel járnak; mivel a part menti vizes élőhelyek, például a mangroveerdők akár 55-ször gyorsabban kötik meg a szenet, mint a trópusi esőerdők, míg a föld felszínének csupán 3%-át borító tőzeglápok csak nedves állapotban képesek az összes szárazföldi széndioxid 30%-át tárolni, és az árvizek és aszályok megelőzése érdekében a felesleges vizet elnyelni; mivel a Bizottság szerint az EU-ban a 100 évvel ezelőtti uniós vizes élőhelyek mintegy kétharmada eltűnt;
- W. mivel az ENSZ Közgyűlése 2010. július 28-án emberi jogként ismerte el a vízhez és a megfelelő higiénés körülményekhez való jogot; mivel a tiszta ivóvíz alapvető fontosságú valamennyi emberi jog szempontjából; mivel 2013-ban 1884790 polgár írta alá a vízhez és a megfelelő higiénés körülményekhez való jogról szóló „Right2Water” elnevezésű európai polgári kezdeményezést; mivel jelenleg 1 millió uniós polgár nem jut vízhez, és 8 millióan nem rendelkeznek megfelelő higiénés körülményekkel;
- X. mivel az aszály a hőség és a vízhiány miatt rontja az emberek életkörülményeit; mivel ez a leginkább rászorulókat aránytalanul nagy mértékben érinti; mivel az aszály által legsúlyosabban érintett európai országokban túl magas a halálozási arány; mivel a megfelelő lakhatáshoz való hozzáférés alapvető jog; mivel az aszály repedéseket okoz a legsérülékenyebb épületekben, és rontja az azokban lakók életminőségét; mivel az aszály a mentális egészségre is hatással van, erősítve az klímaszorongást, különösen a fiatalok körében; mivel a magas hőmérséklet egybeesik az öngyilkossági ráta növekedésével is; mivel az éghajlatváltozás eltérő módon érinti a férfiakat és a nőket;

¹⁴ <https://atmosphere.copernicus.eu/europes-summer-wildfire-emissions-highest-15-years>

mivel a nők – különösen a legidősebb korosztályok – jobban ki vannak téve a szélsőségesen magas hőmérsékletnek;

- Y. mivel az aszályok, tűzvészek, a szélsőséges környezeti hőmérséklet és más szélsőséges időjárási jelenségek egyre nagyobb hatást gyakorolnak a munkahelyi egészségre és biztonságra is, és egyre több munkavállalót érintenek, különösen a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, az építőiparban és az egészségügyben dolgozókat, valamint a tűzoltókat; mivel a hőség jelentős egészségügyi kockázatot jelent a szabadban dolgozó munkavállalók számára, mivel kiszáradást, hőkimerültséget és hőségütést, valamint a legszélsőségesebb körülmények között eszméletvesztést és szívrohamot okoz; mivel az egyéni védőfelszerelések használata extrém hőségben különösen nagy kihívást jelent; mivel a szélsőséges időjárási viszonyok a mentális egészségre is hatással vannak, és olyan zavarokat okoznak, mint a szorongás, a hangulatzavarok, a stressz és a depresszió; mivel a szélsőséges időjárási viszonyok növekvő kiszámíthatatlansága és az általuk okozott pénzügyi veszteségek tovább súlyosbítják ezt a nyomást;
1. emlékeztet arra, hogy az uniós klímarendeleettel és az éghajlatváltozással kapcsolatos egyéb jogalkotási és nem jogalkotási szövegekkel összhangban az Európai Uniónak fokoznia kell éghajlat-politikai fellépését mind az éghajlatváltozás mérséklése terén – a globális felmelegedésnek az iparosodás előtti szinthez képest 1,5 °C alatt tartása érdekében –, mind pedig az ellenálló képesség előmozdítását célzó alkalmazkodás terén; felhívja a Bizottságot, hogy az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye Felelősek (COP27) Egyiptomban tartandó 27. Konferenciája ülészakán aktualizálja az EU Párizsi Megállapodásban nemzeti szinten meghatározott hozzájárulását, és az 1991-es szinthez képest 65%-ra növelje az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére vonatkozó 2030-as célkitűzését;
 2. üdvözli az uniós természet-helyreállítási jogszabály tervezetét, amelyet tovább kell javítani annak érdekében, hogy keretet biztosítson az aszálynak ellenálló ökoszisztémák helyreállításához, beleértve a többféle életkorú és többféle fajú fákból álló, folyamatos borítású erdők, a vizes élőhelyek, a természetes növénytakaró, az ártéri dinamika, a táj egészére kiterjedő természetes beszivárgás és a vízgyűjtők ellenálló képességének javítását;
 3. felhívja a Bizottságot, hogy koordinálja az átfogó regionális vagy nemzeti tervek kidolgozását a kutaktól a végső felhasználásig annak érdekében, hogy kezelni lehessen a rossz minőségű vagy rosszul karbantartott infrastruktúra – többek között a medencék, a városok és a gazdaságok szintjén – miatti vízfolyást és -szivárgást, és e célból ossza meg a bevált gyakorlatokat;
 4. kiemeli, hogy az agroökológia és az ökológiai termelési rendszerek pozitív szerepet játszanak a vízmennyiség és -minőség megőrzésében azáltal, hogy növelik az erőforrás-felhasználás hatékonyságát és a körforgást, a ráfordítások csökkentése és a termelés diverzifikálása révén javítják a mezőgazdasági üzemek ellenálló képességét, és ezáltal megosztják a kockázatot, ami különösen fontos a teljes termés kiesés elkerülése szempontjából; emlékeztet arra, hogy a sövények és fák ültetése, a talajtakarás biztosítása, a túllegeltetés elkerülése, a talajtömörödés csökkentése, valamint a talaj szervesanyag- és humuszszintjének növelése hasznos a mezőgazdasági termelők számára;

5. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a KAP nemzeti stratégiai terveit oly módon hajtsák végre, hogy az európai mezőgazdaság kevésbé függjön az öntözéstől és ellenállóbbá váljon az aszályokkal szemben, ugyanakkor összességében csökkentse a hidromorfológiai nyomást, figyelembe véve a fenntartható mezőgazdasági vízhasználatról szóló számvevőszéki különjelentés megállapításait;
6. hangsúlyozza, hogy hatékonyabb és célzottabb mezőgazdasági öntözési rendszerekre, valamint az öntözési igények átfogó újrakalibrálására van szükség; kéri, hogy az öntözésbe történő beruházásokat csak akkor támogassák, ha azok a vízgyűjtő területükön az öntözésre használt víz nettó csökkenéséhez vezetnek; hangsúlyozza, hogy prioritásként kell kezelni az ökoszisztémák helyreállításába és az agroökológiára átálló termelési módszerekbe történő beruházásokat;
7. hangsúlyozza a talajminőség fontosságát a vízmegtartás és -szűrés szempontjából; felhívja a Bizottságot, hogy a 2023-ban közzéteendő uniós talajegészségügyi jogszabálytervezet kulcsfontosságú pillérévé tegye a vízmegtartást és a tisztítóképeséget, valamint a talajnedvességet;
8. felszólít arra, hogy a Számvevőszék elsivatagosodásról szóló különjelentésével összhangban 2030-ra kötelező uniós célkitűzésként tűzzék ki a talajdegradáció-mentelenséget az EU-ban, mivel az EU és a tagállamok 2015-ös kötelezettségvállalása nem tette az EU-t a megfelelő pályára e kérdés kezelésében;
9. kiemeli, hogy fel kell gyorsítani a felszín alatti és felszíni vizek szennyezésének csökkentését, különösen a nitrátok és a növényvédő szerek által okozott szennyezés csökkentését;
10. hangsúlyozza, hogy világszerte növekszik a nagy kiterjedésű tüzek intenzitása és gyakorisága; aggodalmát fejezi ki a tűzveszélyes területek várható növekedése és a tűzveszélyes időszakok meghosszabbodása miatt, amely a legtöbb európai régiót érinti, különösen a magas kibocsátás jellemezte forgatókönyvek esetében; emlékeztet arra, hogy a nagy biodiverzitású erdőkkel rendelkező, változatos táj nagyobb védőbástyát vagy természetes gátat jelent a nagy kiterjedésű és ellenőrizhetetlen erdőtüzekkel szemben; hangsúlyozza, hogy a nagy biodiverzitású erdők helyreállítása elősegítené a tüzek megelőzését és megfékezését; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás erdőkre gyakorolt hatásainak kezelése érdekében több erőforrásra és az erdőtüzek tudományos alapú kezelésére és kapacitásépítési támogatásra van szükség tanácsadói szolgáltatások révén; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy jobban mozdítsák elő és használják ki az integrált tűzvédelmi terveket, és megjegyzi, hogy ehhez a tagállamokban jobb szabályozási kapacitásra, a közszolgáltatások megerősítésére, valamint célzott támogatásra és fokozott együttműködésre lehet szükség a katasztrófa megelőzés, felkészültség és reagálás terén; hangsúlyozza az uniós polgári védelmi mechanizmus továbbfejlesztésének és teljes körű alkalmazásának fontosságát az erdőtüzekkel és más természeti katasztrófákkal kapcsolatban; felhívja a Bizottságot, hogy az új uniós alkalmazkodási stratégiával összhangban gyűjtse össze és a tagállamok körében terjessze az azzal kapcsolatos ismereteket, hogy miként lehet az erdőket felkészíteni a jelenlegi és várható éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra; felkéri a Bizottságot, hogy a megelőző intézkedések támogatása érdekében a továbbfejlesztett Kopernikusz-termékek, a mesterséges intelligencia és más távérzékelési adatok alapján készítsen az

erdőtüzekkel kapcsolatos kockázatértékeléseket és térképeket; kiemeli az uniós polgári védelmi mechanizmus megerősítésének fontosságát a megfelelő erdőtűzoltási kapacitások biztosítása érdekében az EU-ban;

11. kiemeli, hogy egyes természeti katasztrófák súlyossága egyes esetekben az ember által okozott tényezőknek is köszönhető, beleértve a nem megfelelő területrendezést, amely a lakások és az infrastruktúra folyók árterében vagy földcsuszamlásnak kitett területeken történő építéséhez vezet; e tekintetben megismétli, hogy az Európai Unió Szolidaritási Alapjából történő kifizetéseknek az ökoszisztéma-alapú megoldások (pl. újraerdősítés, élőhelyek, különösen vizes élőhelyek helyreállítása, és földrengésbiztos újjáépítés) finanszírozásával az ellenálló képesség és a fenntarthatóság megerősítését kell szolgálniuk;
12. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő átfogó uniós vízmennyiségi és -elosztási stratégiát, beleértve egy európai vízügyi konferencia megszervezését is annak érdekében, hogy gyorsan kidolgozzák a vízgyűjtőkben a vízkészletek tagállamok közötti méltányos elosztására vonatkozó kritériumokat, és a többéves aszályok esetén egyértelmű prioritásokat javasoljanak a különböző felhasználási módok számára; kéri, hogy ez a stratégia vegye figyelembe az emberi jogokon alapuló megközelítést és a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, részesítse előnyben az egészségügyi, polgári és ivóvízfogyasztási felhasználásokat, majd a biológiai és ökoszisztéma-használatot, végül pedig a gazdasági célú felhasználást; kéri, hogy ez a stratégia tartalmazzon mechanizmusokat a különböző érdekelt felek által kinyert vízmennyiségek újratárgyalására is;
13. rámutat arra, hogy az energiaágazat a legnagyobb vízfogyasztó Európában, amely a fogyasztás 44%-át teszi ki, és hogy maga a vízágazat is jelentős mennyiségű energiát használ fel a vízkivételhez, a szivattyúzáshoz, a fűtéshez, a hűtéshez, a tisztításhoz és a sótalanításhoz; kiemeli, hogy a hatékonyabb vízfelhasználás közvetlen hatással lehet az energiafogyasztás csökkentésére és az éghajlatváltozásra; felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamok fokozott erőfeszítéseit a víz újrafelhasználási technikák, a víztakarékos öntözési technológiák és gyakorlatok, a zöldtetős technológiák, az intelligens zuhanyzók és WC-k használatának növelésére a vízágazatban, beleértve az ellátást, a szennyvíz- és esővízelvezetést, valamint az ipari, lakossági és kereskedelmi vízciklusok és alkalmazások egészét; felszólít a jelenlegi jogszabályok módosítására annak érdekében, hogy ösztönözzék a víz újrafelhasználását a nagy vízfelhasználású iparágakban a legszigorúbb minőségi kritériumok betartása mellett, valamint az irodákban és a háztartásokban a szürkevíz újrafelhasználásával;
14. megjegyzi, hogy a biodízel és etanol előállítására szolgáló energianövények, mint például a repce, a pálmaolaj, a szójabab, a búza, a kukorica stb. egyre nagyobb mennyiségben termesztene, és ezek előállításához vízre van szükség, ami valójában az élelmisznövények vízhasználatával versenyez;
15. hangsúlyozza, hogy Európa-szerte sokan élnek elavult és leromlott lakásokban és nem kielégítő életkörülmények között, ami még kiszolgáltatottabbá teszi őket a szélsőséges időjárási jelenségek hatásaival szemben; felszólít egy ambiciózus szociális klímaalap gyors elfogadására a leghátrányosabb helyzetű csoportok támogatása érdekében, különösen otthonaik energiahatékonyságának növelése, fűtési és hűtési rendszereik

dekarbonizációja, többek között a megújuló forrásokból származó energia integrálása révén, ami lehetővé teszi számukra, hogy csökkentsék energiaszámláikat és javítsák életminőségüket;

16. hangsúlyozza a víz finanszírozása megelőzésének fontosságát a méltányos hozzáférés és a jó erőforrás-gazdálkodás biztosítása érdekében; felszólít a vízzel való kereskedés betiltására az európai tőzsdéken; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy működjenek együtt az Egyesült Államokkal annak megakadályozása érdekében, hogy az amerikai tőzsdéken folytatott vízzel való kereskedés hatással legyen az európai vízkészletekre;
17. felhívja a Bizottságot, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 345. cikke értelmében tartózkodjon a vízszolgáltatások privatizációjának további ösztönzésétől, mivel az nem járt bizonyított előnyökkel, és hozzájárult ahhoz, hogy a vállalatok foglyul ejtsék e szolgáltatásokat; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy olyan adatbázist, amely egy vízgazdálkodási terv keretében nyilvánosságra hozza a magánszemélyek birtokában lévő erőforrások és vízkészletek állapotát;
18. emlékeztet arra, hogy az ivóvízhez való emberi jog tiszteletben tartására vonatkozó állami kötelezettségek magukban foglalják részvételi mechanizmus létrehozását is, feltételül szabva többek között az őslakos népek és a helyi közösségek szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló hozzájárulását (FPIC) a nagyléptékű energiainfrastruktúrával (például gátak építésével) és a nyersanyag-kitermelő iparágak tevékenységeivel kapcsolatban, valamint előírják az ivóvízhez való szokásjog rendszerszintű elismerését, és az emberi jogok megsértése esetén (panasztételi mechanizmus révén) az igazságos jogorvoslat biztosítását; hangsúlyozza továbbá, hogy az uniós polgárokat be kell vonni a vízgazdálkodásba;
19. kiemeli az uniós kereskedelempolitika szerepét a vízhez való alapvető emberi jog megvalósításában; kéri ezért, hogy az uniós kereskedelmi megállapodásokba „alapvető elemként” építsenek be vízzel kapcsolatos rendelkezéseket is;
20. emlékeztet arra, hogy a munkavállalók egészségvédelme és biztonsága uniós hatáskörbe tartozik, és hogy a 89/391/EGK irányelvvel¹⁵ összhangban a munkavállalókat meg kell védeni minden kockázattól, beleértve az újonnan felmerülő kockázatokat is; felszólítja a Bizottságot, hogy alaposan és sürgősen értékelje az éghajlatváltozás munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot érintő új és újonnan felmerülő kockázatait, hogy jobban megvédje a munkavállalókat a magasabb hőmérséklettel, a természetes UV-sugárzással és más kapcsolódó és biztonsági veszélyekkel szembeni kitettségtől;
21. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányának és parlamentjének.

¹⁵ A Tanács 89/391/EGK irányelve (1989. június 12.) a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről (HL L 183., 1989.6.29., 1. o.).